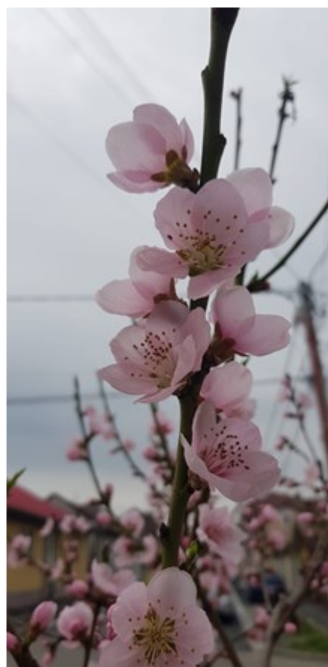
ANUNȚURI

Acțiunile Asociației „Sf. Samson, Primitorul de străini" s-au diversificat:
S-a finalizat baia de la camera nr. 9 din cadrul Așezământului Sf. Samson și s-a pornit lucrul la amenajarea camerei nr. 10 cu baie inclusă, destinată persoanelor fără adăpost.
În paralel a fost demarată o acțiune de ajutor financiar pentru o femeie bolnavă de cancer din județ (tratament, transport pentru investigații). De asemenea continuă acțiunile de întrajutorare (cu pachete de alimente și îmbrăcăminte) pentru familiile vulnerabile aflate în nevoi, desfășurate de 2 ori pe săptămână.
Asociația aduce mulțumiri colaboratorilor și tuturor celor cu inimă mare, care ajută la îndeplinirea acestor acte de binefacere!

„Harul lui Dumnezeu și darul Lui au prisosit asupra celor mulți."
(Rom. 5, 15)

ȘTIRI

„Ambulanța pentru monumente" a început o campanie de strângere de fonduri pentru salvarea unuia dintre cele mai importante monumente istorice din România – Biserica medievală de la Gurasada, jud. Hunedoara.
Lucrările sunt programate pentru perioada 7 septembrie – 7 octombrie 2021. Ambulanța pentru monumente numește biserica din Gurasada „un simbol al artei medievale creștine și al identității naționale" și solicită sprijin pentru restaurarea lăcașului de cult pe a „cărei pictură foarte valoroasă plouă de ceva vreme prin acoperișul care a cedat". Ambulanța pentru Monumente este un proiect inițiat în 2016 de către o serie de organizații existente sau nou create din domeniul patrimoniului, prin intermediul cărora s-au salvat de la degradare ireversibilă peste 50 de monumente istorice.

Mănăstirea Putna oferă gratuit, în format digital, două volume dedicate istoriei zbuciumate și greutăților prin care au trecut românii din Cernăuți. Cele două cărți au fost coordonate de Alexandrina Cernov, membru de onoare al Academiei Române.
„Fântâna Albă – Golgota Neamului". A fost lansată în anul centenar și cuprinde fragmente și mărturii despre cele întâmplate la Fântâna Albă, publicate după 1991. „Neuitarea lor și ruga pentru ei sunt datoria noastră sufletească față de cei datorită cărora purtăm cu demnitate numele de români", spune pr. Melchisedec Velnic, starețul Mănăstirii Putna, despre românii bucovineni de la Fântâna Albă.
„Drama Românilor din regiunea Cernăuți" prezintă mai multe informații despre evenimentele petrecute în anii de ocupație sovietică, 1940–1941, 1945–1947, și ajută la înțelegerea proceselor ce s-au derulat și a consecințelor lor: demografice, etnolingvistice, a stării psihologice și morale a populației.
(*basilica.ro*)

Așteptăm întrebările, sugestiile și eventualele colaborări pe adresa revista.maximina@gmail.com sau la tel. 0734.194.372.
Mulțumim tuturor pentru rugăciuni și ajutor financiar.

Numărul 13 (XXXII) 4 aprilie 2021

MAXIMINA

Foaie ortodoxă pentru suflet

SF. CRUCE—LEACUL CEL AMAR ÎMPOTRIVA SINELUI MINCINOS

Cuvânt al Sf. Nicolae Velimirovici

„Oamenii așteaptă de la Dumnezeu numai dulcețuri, iar nu leacuri amare, pentru că nu-și dau seama cât sunt de bolnavi."

Bolnavii, când suferă, caută un doctor care să le dea un leac pentru durerea lor. Nimeni nu umblă după un doctor care să-i dea o doctorie bună la gust, ci oricine caută pe unul care să-i dea o doctorie bună la boală, fie ea dulce, amară ori sălcie. Cu cât e mai amară doctoria, cu cât mai complicat procesul vindecării, cu atât mai multă încredere pare să aibă bolnavul în doctorul care i-o prescrie.

De ce leapădă oamenii doctoria amară doar când vine din mâna lui Dumnezeu? De ce așteaptă de la Dumnezeu numai dulcețuri? Desigur, pentru că nu-și dau seama cât sunt de bolnavi, cât e de grea boala păcatului. Ei cred că se pot lecui cu delicatese! O, de s-ar întreba oamenii de ce sunt leacurile pentru trup atât de amare! Le-ar răspunde atunci Duhul Sfânt: sunt amare ca să-i facă să înțeleagă amărăciunea leacurilor duhovnicești. Pentru că, precum boala trupească dă oarecare idee despre cea sufletească, tot așa ***leacurile pentru trup trimit cu gândul la cele ce se dau în boala duhovnicească***.

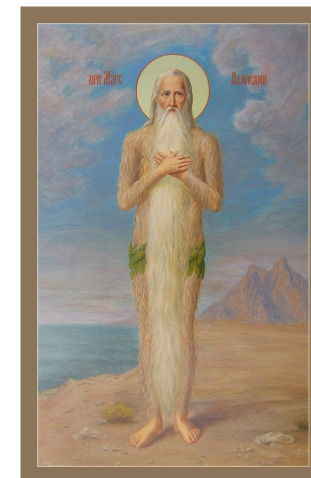
Dar **oare nu sunt bolile sufletești, aceste boli capitale, mult mai grave decât bolile trupului?** Cum atunci să nu fie doctoria pentru suflet mai amară decât cea pentru trup?

Mare grijă au oamenii de trupurile lor, și când se îmbolnăvesc nu precupețesc nimic, nici osteneală, nici timp, nici bani, când e vorba de însănătoșire. Atunci niciun doctor nu-i prea scump, niciun izvor de cură prea departe, nici doctorie

prea amară, mai ales când li se dă de înțeles că îi paște moartea. O, de -ar avea grijă oamenii și de suflet! De-ar căuta tot atât de mult vindecare și un vindecător sufletului!

E greu să mergi desculț prin spini; dar dacă vreun desculț ar muri de sete și ar vedea un izvor de apă dincolo de spinii aceia, n-ar pregeta să calce peste spini rănindu-și picioarele ca să ajungă la apă, în loc să stea pe loc în iarba moale pierind de sete!

Sf. Cuvios Marcu de la Muntele Fracesc (†5 aprilie 400)

Născut în Atena, după multă învățătură și moartea părinților, a împărțit averea și a urcat într-o plută, lăsându-se în grija lui Dumnezeu, care l-a dus în Africa (Etiopia), la un munte de lângă mare, numit Trahe sau Fracesc. Acolo a pustnicit 95 de ani, fără să vadă om sau fiară, hrănindu-se 30 de ani cu pământ și bând apa mării, suferind căldură și frig. Apoi Dumnezeu i-a trimis un înger care i-a slujit până la moarte. Înainte de adormire a fost cercetat de Sf. Serapion, care i-a scris apoi viața. Sf. Marcu l-a întrebat: „Mai sunt oare creștini în lume care, zicând muntelui: «Du-te și te aruncă în mare», muntele să facă așa?" Iar în clipa aceea muntele pe care cei doi ședeau a început să se miște către mare. Sf. Marcu și-a ridicat mâinile către cer și l-a oprit. Mai înainte de sfârșitul său, el s-a rugat pentru mântuirea întregului neam omenesc. Sf. Serapion a văzut cum sufletul Sf. Marcu este dus către ceruri de îngeri, și a mai văzut cum o mână se întinde din cer și primește sufletul său.

„Nu putem să înghițim un hap atât de amar", zic mulți din cei slăbănogiți de păcat. Așa că **Doctorul, iubitorul de oameni, a înghițit El cel dintâi leacul cel prea amar, numai ca să arate că se poate lua**. O, cu cât mai greu îi este celui sănătos să înghită doctoria pe care trebuie s-o ia bolnavul! Dar El a luat-o, pentru ca cei bolnavi de moarte s-o ia și ei.

„Nu putem să trecem desculți prin câmpia spinoasă, oricât ne-ar fi de sete și oricâtă apă ar fi de cealaltă parte", zic cei slăbănogiți de păcat. Așadar Domnul, iubitorul de oameni, a trecut El desculț prin spini și acum, de cealaltă parte, cheamă pe toți cei însetați la izvorul de apă vie. „Se poate", ne strigă El, „**am trecut prin spinii ascuțiți și, călcând peste ei, i-am tocit. Hai, veniți**!".

„Dacă crucea e doctorie, nu, nu putem s-o luăm; și dacă crucea este o cale, noi nu putem să mergem pe acolo", zic cei îmbolnăviți de păcate. Dar **Domnul, iubitorul de oameni, a luat cea mai grea Cruce asupra-I, ca să arate că se poate**.

În Evanghelia de astăzi Domnul prescrie crucea, acest mijloc amar de vindecare, oricui vrea să se vindece de moarte. Domnul spune: Oricine voiește să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea sa și să-mi urmeze Mie. *Nu-i trimite pe oameni s-o apuce înainte la cruce, ci îi cheamă să vină după El, pentru că El a dus mai întâi Crucea*. Înainte încă de a da glas acestei chemări, Mântuitorul a prezis suferințele prin care va trece: Fiul Omului trebuie să pătimească multe... și să fie omorât, iar după trei zile să învieze (Marcu 8, 31). Și a venit ca să fie El Calea. Ca să fie cel dintâi în durere și cel dintâi în slavă. Ca să arate că tot ceea ce oamenilor le pare cu neputință, se poate: **a venit pentru ca să se poată.**

Nu-i silește pe oameni, nu-i strivește, ci îi învață și îi cheamă ca să le dea. Oricine voiește! *De bunăvoie s-au îmbolnăvit de păcat, de bunăvoie au să se tămăduiască*. Și nu ascunde că leacul e amar, foarte amar. Dar, pentru că El cel dintâi l-a luat — sănătos fiind — le vine mai ușor să-l ia și ei. El era sănătos, și ne-a arătat nouă minunata putere a leacului.

Primul om, Adam, s-a lepădat de sine când a căzut în păcat, dar s-a lepădat de sinele său adevărat. Cerând omului să se lepede de sine, **Domnul cere omului să se lepede de sinele cel mincinos**. Și mai simplu spus: Adam s-a lepădat de adevăr și s-a lipit de minciună. Acum, Domnul cere de la urmașii lui Adam ca ei să se lepede de minciună și să se lipească iarăși de adevărul de la care au căzut. Așadar, a ne lepăda de noi înșine înseamnă **a ne lepăda de ființa înșelătoare care s-a așezat peste noi în locul ființei noastre dăruite de Dumnezeu.** Trebuie să ne lepădăm de *legătura cu pământul* care a luat locul, în ce ne privește, duhovnicescului, și de patimile care au luat locul faptelor bune. De *frica* slugarnică ce întunecă în noi dragostea de fii ai lui Dumnezeu și de *cârtirea* care ucide în noi duhul ascultării de El. Să ne lepădăm de *gândurile rele*, de *dorințele rele*, de *faptele rele*. Să ne lepăm de *idolatra închinare la natură și la trup*. într-un cuvânt: să ne lepădăm de tot ceea ce socotim drept „eu", dar care nu este de fapt ființa noastră ci doar rău și păcat, stricăciune, iluzie și moarte. Să ne lepădăm de obiceiurile rele, de această **„a doua natură"** care nu este cea zidită de Dumnezeu, ci **o îngrămădire de iluzii și amăgiri împietrite acolo în noi** — să ne lepădăm de minciuna fățarnică ce trece drept noi înșine, și noi drept ea.

Așa ne vom învrednici și noi, cu mila lui Dumnezeu, să vedem împărăția lui Dumnezeu, mare în putere și nemăsurată în slavă, unde îngerii împreună cu sfinții dau slavă ziua și noaptea Dumnezeului Celui Viu: Tatăl, Fiul și Sfântul Duh, Treimea cea deoființă și nedespărțită, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

TIMP PENTRU A-L ASCULTA PE DUMNEZEU

Ier. Roman Braga

Trebuie să începem să intrăm în noi înșine și să-L descoperim pe Dumnezeu acolo. Cum să o facem? Este greu, mai ales pentru oamenii care doresc să trăiască în mijlocul zgomotului. În vremurile noastre, oamenii fac mult zgomot și parcă nu se simt bine dacă nu aud zgomot cât mai tare în jurul lor. E ca și cum ar vrea să „evadeze" prin această așa-numită muzică – nu știu dacă o putem numi muzică sau doar zgomot. Tinerilor le place această „muzică" pentru că, de fapt, le *e teamă să stea singuri, cu ei înșiși*; le e teamă să stea într-un loc, timp de o oră, în liniște. Să nu spună nimic, doar să stea cu ei înșiși, pentru că Dumnezeu vrea să le vorbească. Le e teamă să trăiască așa ceva și atunci spun „Să facem zgomot". Într-una din taberele duhovnicești pentru copii și tineri, la care am participat, am întâlnit o adolescentă care purta două radiouri în buzunare pentru că erau două programe pe care voia să le asculte, la posturi diferite. Așa încât își pusese căștile la maxim și mergea astfel prin tabără. Am rugat-o să le oprească, dar ea mi-a spus: „Părinte, dacă le opresc, o să înnebunesc!".

Gândiți-vă cât de dramatică este această situație: să nu poți fi doar tu și Iisus Hristos. Chiar dacă tu nu ai nimic sa-I spui, El sigur are despre ce să-ți vorbească. Însă întâi de toate trebuie să stăm măcar o oră-două cu noi înșine. Nu e vorba de a sta la rugăciune, de a cere mereu lui Dumnezeu: „Dă-mi aceasta sau fă-mi cealaltă". Aceasta nu e rugăciune, de fapt. Rugăciunea este sentimentul că Dumnezeu e în tine. Nu e vorba de ce citim, de ce cântăm la slujbe, ci de sentimentul că Dumnezeu e în tine.

Omul e o taină. Noi nu știm cine suntem. Proorocul David spune: *„Ce este omul că-ți amintești de el? Sau fiul omului, că-l cercetezi pe el? Micșoratu-l-ai pe dânsul cu puțin față de îngeri, cu mărire și cu cinste l-ai încununat pe el."* (Ps. 8, 4-5). Nu știm nici ce e omul, nici de ce a avut nevoie Dumnezeu să-l creeze, să ne facă pe mine și pe tine. Dar, deși Dumnezeu e desăvârșire, a dorit să aibă pe cineva cu care să vorbească. **Noi nu pricepem, dar Dumnezeu vrea să vorbească cu noi tot timpul. Doar că noi nu suntem atenți la El!**

INTROSPECȚII LITERARE

Felul de a fi al românilor reflectat în Actul al IV-lea al *Scrisorii pierdute*

Gânduri ale mon. Nicolae Steinhardt

Zilele trecute s-au împlinit 32 de ani de la adormirea unui mare român și bun fiu al Bisericii Ortodoxe, deși evreu prin naștere: părintele Nicolae de la Rohia (Steinhardt). Acesta a scris pagini de o mare finețe psihologică, împletită cu o dragoste cum puțini au vădit-o față de poporul român. Dintre eseurile sale, am extras câteva comentarii neașteptate - poate pentru mulți dintre noi — la piesa celebră a lui I.L.Caragiale, „O scrisoare pierdută". Deși lucrurile s-au schimbat, poate felul în care un om care a suferit pentru Adevărne vede ca neam, ne va pune pe gânduri, spre cunoaștere, (re)desco-perire...

Tot hazul, tot tâlcul *Scrisorii pierdute* stă în actul al IV-lea, fără de care piesa n-ar fi fost decât o oarecare comedie realistă de moravuri. Actul IV este acela unde, pentru cine are ochi de văzut, urechi de auzit și inimă să-i bată, autorul saltă peste teatru și ne duce cu iuțeală în lumea marii arte, unde **se decodează sufletul** omenesc, în cazul de față, **românesc**.

Ce-i această lume și care-i punctul precis din care începe să se arate privitorului? E lumea minunată a echilibrului românesc, iar de arătat se arată în punctul magic în care Cațavencu își cere iertare și coana Joițica îl iartă. Actul acesta e totul și duce de-a dreptul la izvoarele românismului. Prin el pășim de-a dreptul dincolo de oglindă, într-o lume fermecată, care nu e oribila lume yankee a lui *Time is money*, dar nici tragica lume indiană a șobolanilor, mizeriei și vacilor rătăcitoare. E lumea echilibrului bine așezat între două capete, în care, după frumoasa vorbă a sudiștilor, *there is always time for good manners* (tradusă de părintele Nicolae: „se cade să avem întotdeauna timp pentru a ne purta cuviincios"). E o lume care mai dispune de avuția supremă – timpul.

Părintele Dumitru Stăniloae a dovedit pe larg și în chip hotărâtor că **cea mai de seamă caracteristică a sufletului românesc este echilibrul,** pe care puțini occidentali sunt dispuși să-l priceapă. Ceea ce lor li se pare – în opera lui Caragiale - neseriozitate, lene sau purtare ușuratică nu este de cele mai multe ori decât reacția spontană a firii împotriva subjugării ei de zeii nebuniei. Secretul *Scrisorii* e că lumea românească e altă lume decât lumea Occidentului și lumea Orientului. E altceva; e spațiu creștin și mioritic, **spațiu al blândeții, dulcii împăcări, iertării, echilibrului și relativității.**

Faptul că Joițica îl iartă pe Cațavencu și se împacă cu el, ba îi mai și dă de înțeles că-l va ajuta la viitoarele alegeri, a stârnit cea mai mare indignare și este îndeobște privit ca cea mai grăitoare dovadă a ticăloșiei societății pe care o descrie autorul.

De argumentul acesta nu mă tem. Nu numai că nu mă feresc de el, ci îl întâmpin cu bucurie pentru că de iertarea lui Cațavencu de către Zoe și de pupăturile din Piața Independenței mă folosesc ca de cele mai formidabile argumente pentru a întemeia afirmația că lumea lui Caragiale ne descoperă sufletul românesc în toată minunata lui dulceață și creștinătate, în fața machiavelismului relativ, *când răutatea încă nu era absolută, când oamenii se mai puteau împăca și încă știau ierta, când totul încă nu era pierdut*.

Lumea în fața căreia ne aflăm este lumea *împăcării strâmbe, care e mai bună decât o judecată dreaptă*; lume a fățărniciei, da, care este, însă, și ea, un fel ocolit de a cinsti virtutea și o cale sigură de a nu cădea în cinism; lume foarte departe de perfecțiune, cu observația că goana după perfecțiune este o teribilă iluzie; lume în care răul este încă limitat, în care demonii nu sunt încă stăpânitori; lume păcătoasă, dar nu infernală; lume în care mai licărește nițică *bunătate, iertare, împăcare – mari noțiuni creștine* – pângărite, degradate, dar *nu cu totul absente și nu luate în derâdere*. Încă nu am ajuns în ghețăria iadului, a inimilor împietrite pe veci, a contabilității conduse de satana.

Să-l ierte, ba să-i și dea de înțeles că la viitoarele alegeri... Să țopăie de bucuria împăcării în piață... Nu! Să-l fi omorât! Să-l fi adus la sapă de lemn! Să-l fi nenorocit! Să-l fi jupuit de viu! Să-l fi denunțat (dar, pe atunci, *cui*?), să fi turnat apă clocotindă în cap nevestii și copiilor lui!

Toate aceste soluții puse la dispoziția membrilor ei de către societatea îmbunătățită ar fi dat posibilitatea să dovedească superioritatea politică, fermitatea de caracter și adecvarea dintre formă și fond prin neiertare, răzbunare, ură de moarte în veci. Atunci, da, societatea românească ar fi fost socotită democratică, serioasă, civilizată, matură și cu fond. Așa, însă, cu iertări și împăcări, cu pupături și petreceri, îngăduințe și indulgențe, desigur că nu le poate intra în voie sfinților critici.

Din acest punct de vedere eroii lui Caragiale sunt superiori și pătrunși de creștinism. Un creștinism nesolemn, neștiut, latent, intrat în obiceiuri și fapte mărunte. Se poartă creștinește în chip firesc... Un popor al dreptei socotințe, al judecății chibzuite și al măsurii, care a introdus în țara sa căile ferate, electricitatea și celelalte, ba și democrația, apoi totalitarismul, dar *nu prea mult* și fără cu prea entuziastă convingere.

Instinctul mioritic al vieții, creștinismul trecut din sânge în deprinderi, moderația înnăscută, isteața înțelepciune nu au lăsat niciodată teoriile (oricare ar fi) să înlăture credința înrădăcinată, care-i mai tare decât ideile.

Sfinţii Martiri RAFAIL, NICOLAE şi IRINA

Mângâiere prin minuni și întărire pentru omul contemporan (†9 aprilie 1463)

Sfinţii Rafail, Nicolae şi Irina au suferit mucenicia din mâinile turcilor, în insula Lesvos, în anul 1463. Însă vieţile şi pătimirea lor au rămas necunoscute timp de aproape 500 de ani, până în anul 1959, când sfinţii au început să se arate mai multor locuitori ai insulei, istorisindu-le vieţile şi chinurile la care au fost supuşi de către turci.

În anul 1922, când s-a făcut schimbul de populaţie între Grecia şi Turcia, mulţi greci s-au refugiat în insula Lesvos. Colina Karyes care aparţinuse turcilor a fost dată în proprietatea unei familii de greci credincioşi care au făgăduit că, dacă vor primi acest pământ binecuvântat, vor rezidi biserica Maicii Domnului. Anii s-au scurs, dar făgăduinţa de a rezidi biserica a fost dată uitării. În 1959, Constantin Marangos, capul acelei familii, care trecuse la cele veşnice, s-a arătat în vis urmaşilor lui şi le-a cerut să construiască biserica.

În iulie 1959 s-a început construcţia bisericii, pe temelia celei vechi. Curăţindu-se pământul din interiorul bisericii, s-a descoperit un mormânt cu un schelet întreg, cu mâinile încrucişate pe piept. Craniul era la o distanţă de 30 cm de trup, iar mandibula lipsea. În locul ei era o cărămidă cu trei cruci încrustate pe ea. La deschiderea mormântului, o mireasmă foarte plăcută s-a răspândit în jur. Un muncitor a adunat osemintele într-un sac şi le-a pus la rădăcina unui măslin. Aici au stat mai multe zile. Într-o zi, după terminarea lucrului, muncitorul care a descoperit acele oseminte a încercat să ridice sacul, însă era de neclintit. După mai multe încercări, muncitorul s-a închinat şi numai după aceea a putut ridica sacul.

La 8 septembrie 1959 a avut loc sfinţirea bisericii închinate Maicii Domnului, ocrotitoarea colinei Karyes. În biserică, într-o raclă, se aflau osemintele descoperite. O femeie în vârstă din Thermi era bolnavă de multă vreme; doctorii nu-i dădeau speranţe de vindecare. În biserica nou zidită, fetele femeii s-au rugat pentru mama lor. Bolnava a visat un călugăr înalt, cu privire blândă, care i-a spus să se ducă şi să se închine la osemintele din biserica cea nouă şi se va vindeca. „Osemintele care s-au găsit sunt ale mele”, a mai adăugat el. Atunci a avut loc prima tămăduire dintr-un lanţ de vindecări şi minuni care continuă şi astăzi.

Sf. Rafail le-a descoperit unor persoane, în vedenii sau în vise, date legate de viaţa sa. Gheorghe Lascaridis, cum îl chema ca mirean, s-a născut în provincia Ithaca. Încă de tânăr a plecat de acasă şi a studiat medicina şi filosofia. După terminarea studiilor s-a înrolat ca ofiţer în armata bizantină. „Am fost trimis cu o armată ca să ajutăm creştinilor care luptau împotriva turcilor”, a spus chiar Sf. Rafail unor credincioşi în vis. Armata condusă de el n-a apucat să participe la luptă, pentru că până să ajungă ei, creştinii fuseseră înfrânţi. Sfântul a mai spus: „Am îmbrăţişat monahismul în urma înfrângerii creştinilor în lupta de la Varna”. Viitorul sfânt a trăit trei ani în Mănăstirea „Sf. Ioan Botezătorul” din Macedonia. La tunderea în monahism a primit numele Rafail.

Apoi a plecat la Atena, unde a slujit ca preot şi predicator la Biserica „Sf. Dimitrie”. Într-una din călătoriile sale misionare, părintele Rafail l-a întâlnit pe tânărul Nicolae, care studia într-o universitate din Apus. Acesta, fiind cucerit de cuvintele şi viaţa părintelui Rafail, a părăsit lumea şi l-a urmat. Nu după mult timp, Nicolae a fost hirotonit diacon. În anul 1454, după căderea Constantinopolului, retrăgându-se din faţa invaziei păgâne, părintele Rafail şi diaconul Nicolae au plecat cu o corabie în insula grecească Lesvos, în satul Thermi. Ei s-au aşezat în Mănăstirea „Naşterea Maicii Domnului”, unde, după o vreme, părintele Rafail a devenit stareţ.

Insula Lesvos a fost cucerită de turci încă din 1462, dar aceştia nu au urcat până în Thermi. În 1463, creştinii s-au răsculat împotriva turcilor. Răscoala a fost înăbuşită în sânge, iar turcii au bănuit că mănăstirea din Thermi a avut un rol în răscoală, aşa că au atacat-o şi au distrus-o. În Vinerea Mare turcii i-au arestat pe călugări chiar când săvârşeau slujba Prohodului. Stareţul Rafail a fost bătut cu sălbăticie; mai întâi a fost lovit cu patul puştilor peste mâini. Apoi a fost tras de barbă şi de păr, doborât la pământ şi chinuit. Plin de sânge, **părintele Rafail le-a arătat crucea pe care o purta la gât şi le-a spus: „Noi acesteia ne închinăm şi niciodată nu ne vom lepăda de ea**”. Şi diaconul Nicolae a fost bătut şi chinuit cumplit; fiind mai plăpând, a făcut infarct. Stareţul Rafail a fost omorât în chip sălbatic, fiind tăiat cu fierăstrăul prin gură. Aceasta s-a petrecut în Marţea luminată.

Împreună cu ei, a mai suferit mucenicia şi copila Irina, a conducătorului satului Thermi, care avea doar 12 ani. Turcii i-au tăiat o mână în faţa părinţilor ei, crezând că aceştia vor spune ceva despre răscoală. Apoi i-au deschis gura fetei şi i-au turnat apă clocotită. În cele din urmă au ars-o de vie într-un vas mare de lut, chiar în prezenţa părinţilor ei. Acest vas al muceniciei se află astăzi în mănăstirea de pe colina Karyes. Maria, mama Irinei, a fost ţinută legată de un copac; din cauza suferinţelor a făcut infarct. După ce au săvârşit îngrozitoarele crime, turcii au aruncat mănăstirea în aer. În noaptea următoare, câţiva creştini din sat, împreună cu un preot bătrân, au îngropat trupurile mucenicilor.

Toate acestea au fost descoperite credincioşilor chiar de către sfinţi, care s-au arătat oamenilor în multe chipuri, potrivit rânduielii lui Dumnezeu. Nenumărate sunt minunile săvârşite de atunci prin mijlocirea lor, căci sunt grabnic ajutători şi vin pretutindeni unde sunt chemaţi şi îi cheamă iubirea.

Să avem rugăciunile lor!

I.G.

Cei patru stâlpi ai anului 2021

RUGĂCIUNEA (III)

Cuvânt al Sf. Porfirie Kafsokalivitul

„Dacă vă zic că mierea este dulce, un lichid gros, este aşa şi altfel, nu veţi înţelege până nu veţi gusta voi înşivă. La fel şi în rugăciune ...”

Ca să vină **Hristos înlăuntrul nostru** atunci când îl chemăm *„Doamne Iisuse Hristoase”*, **trebuie ca inima noastră să fie curată**, pentru a nu exista nici o piedică; să fie eliberată de ură, de egoism, de răutate. Trebuie să ajungem să-L iubim şi să ne iubească. Dacă, însă, avem în noi vreo judecare, vreo osândire, şi atunci există un *secret*. Iar secretul este *să cerem iertare* sau să o mărturisim duhovnicului. Este vorba de *smerenie*. Dacă te schimbi aplicând pas cu pas cuvintele lui Dumnezeu şi nu ai remuşcari în conştiinţă, ci ai pace, liniştire duhovnicească şi lucrezi lucrarea cea bună, intri încet, uşor, în Rugăciune, fără să-ţi dai seama. Mai apoi aştepţi simplu, încet, încet, până va veni harul.

În orice lucru care se întâmplă înlăuntrul vostru **să aruncaţi greutatea responsabilităţii pe voi înşivă**. Să vă rugaţi cu smerenie ca nu cumva să vă autojustificaţi. *Cel mai mic cârâit împotriva aproapelui vă influenţează sufletul şi nu vă mai puteţi ruga*. Iar Duhul Sfânt atunci când află sufletul într-o asemenea stare, nu îndrăzneşte să se apropie.

Părinţii Bisericii folosesc drept cea mai eficace Rugăciunea lui Iisus dintr-un cuvânt, adică dintr-o propoziţie; este cea mai scurtă şi mai simplă rugăciune: „Doamne Iisuse Hristoase, miluieşte-mă“.

Cheia vieţii duhovniceşti este Rugăciunea. Aceasta, însă, nu o poate nimeni preda, nici cărţile, nici duhovnicul, nimeni. **Unicul dascăl al Rugăciunii este harul dumnezeiesc**. Dacă vă zic că mierea este dulce, un lichid gros, este aşa şi altfel, nu veţi înţelege până nu veţi gusta voi înşivă. La fel şi în rugăciune, dacă vă zic că este aşa, şi simţi aşa, nu veţi înţelege, nici nu veţi începe a vă ruga, ci numai în prezenţa Duhului Sfânt o veţi face.

Numai Duhul Sfânt, numai harul lui Dumnezeu poate să inspire Rugăciunea. Nu este greu să spui Rugăciunea; însă nu puteţi să o spuneţi corect, fiindcă *vă pune piedică eul vostru cel vechi*. Dacă nu intraţi în atmosfera harului, nu veţi putea face Rugăciunea. Nu cumva când auziţi cuvânt jignitor vă întristaţi, iar când auziţi cuvânt bun vă bucuraţi şi străluciţi? Prin aceasta arătaţi că nu sunteţi pregătiţi, nu aveţi condiţiile necesare pentru primirea harului. Pentru a veni harul dumnezeiesc, trebuie să dobândiţi condiţiile respective, adică iubirea, smerenia, altfel se naşte împotrivirea. Pentru a intra în această „formă”, veţi porni de la **ascultare**. Trebuie întâi să vă dăruiţi ascultării, pentru a dobândi smerenia. Văzând smerenia, Domnul va trimite harul, iar mai apoi vine singură, neforţată, Rugăciunea. Dimpotrivă, dacă nu faceţi ascultare şi nu dobândiţi smerenia, Rugăciunea nu vine şi există şi teama de a cădea în amăgire. Să vă pregătiţi încet, încet, uşor, uşor şi să faceţi Rugăciunea în minte. Ceea ce este în minte va fi şi în inimă.

Deci, **nu forţare pentru a dobândi Rugăciunea**. Să o spui fără calcule, fără gânduri ce vin din interesul personal, nu ca să câştigi ceva. Şi dacă faci mii de metanii ca să intri în Paradis, nu are nici o valoare. **Să faci Rugăciunea din iubire**, iar dacă Dumnezeu vrea să te trimită în iad, ce vrea aceea să facă. Asta înseamnă dezinteresare, lipsă de egoism. Nu are valoare să faci o mie de metanii odată şi să nu simţi nimic. Să faci mai degrabă doar douăzeci sau cincisprezece, dar cu sentimentul iubirii faţă de Domnul şi cu dorinţa de împlinire a poruncilor Sale dumnezeieşti. Astfel, încet, încet fug patimile, dau înapoi şi păcatele şi uşor, uşor, fără să ne încordăm, intrăm în atmosfera Rugăciunii. Dacă, însă, eşti gol, ceea ce înseamnă că nu ai iubire, şi metanii şi rugăciune să faci, nimic nu dobândeşti, practic. Iar atunci când, dintr-un motiv oarecare intri într-o stare de adâncă trăire, să nu pierzi ocazia, să spui Rugăciunea, şi aşa, încet, încet, îţi va deveni mod de viaţă. Când înaintezi, nu este gândul Rugăciunii ceea ce auzi în minte, ci este altceva. Este ceva ce simţi înlăuntrul tău, dar fără ca tu să faci vreo osteneală, vreo încercare proprie. Acel „ceva” este **harul dumnezeiesc pe care ţi-l dăruieşte Hristos**.

Sf. Grigorie Sinaitul **- scriitor filocalic** (†6 aprilie 1346)

Nimic nu face iuţimea aşa de liniştită şi blândă, ca **bărbăţia şi mila**. Cea dintâi înfrânge pe cei ce-o războiesc de afară, iar cea de-a doua, pe cei ce o războiesc dinlăuntru.
Ascultarea de duhovnic este viaţă veşnică, scară cerească, suire grabnică, bogăţie de cununi, lucru îngeresc, lupta nepătimirii, suire şi călătorie la cer. Ascultarea împlineşte toate poruncile, pe toate le îndreaptă, pe toate le face şi le zideşte.

File de Pateric românesc

Părintele Antim Găină
de la mănăstirea Secu

PUSTNICUL FĂRĂ PUSTIE

„Viaţa duhovnicească poate să înceapă de la lucruri mărunte şi neînsemnate, însă poate să se încheie cu marele dar al mântuirii." (Părintele Zaharia Zaharou)

Aşa credem că a început şi viaţa duhovnicească a Cuviosului Antim, având în vedere că îndeletnicirea lui a fost aceea de a repara ceasuri. Spunea Părintele Iustin Pârvu, care a avut ocazia să fie în preajma acestui minunat nevoitor de la Mănăstirea Secu, că Părintele Antim putea fi auzit „de afară cum ciocănea la ceasurile lui", când obosea din cauza metaniilor sau dacă îl prindea somnul.

Născut în anul 1894 în comuna Prisăcani-Iaşi, Părintele Antim a avut de copil dorul de viaţă monahală, astfel că în 1920 primeşte taina călugăriei şi în anul următor, pe cea a preoţiei. A fost duhovnic la Secu până în 1928, apoi a slujit trei ani ca preot paroh în satul Pluton-Pipirig; între 1934-1956 este duhovnic la Mănăstirea Agapia, după care revine la mănăstirea de metanie. Trece la Domnul în ziua de 29 august 1974, chiar de hramul mănăstirii, cu credinţa şi nădejdea în „marele dar al mântuirii".

„Părintele Antim a fost modelul de desăvârşire monahală, cel mai îmbunătăţit dintre monahii pe care i-am cunoscut (...). A dus o viaţă foarte cumpătată, de înfrânare desăvârşită şi de o singurătate aparte, de izolare, dar, în acelaşi timp, şi de comunicare. Era iubitor de tăcere şi **considera că vorba mai mult ucide decât foloseşte**. În ciuda acestui fapt, era un suflet jertfitor, iubitor de lume, de oameni, poate mai mult decât putem noi înţelege; el îi iubea rugându-se pentru ei. (...) *Noaptea, la orice oră te-ai fi dus să vezi ce face, era la rugăciune.* Ne duceam uneori pe ascuns la geamul lui, cu perdeluţa toată spartă, şi-l vedeam făcând metanii pe un carton gros. În mijlocul camerei se făcuse o adâncime de la nevoinţele şi metaniile lui. (...) Pe geam avea o mărturisire de-a lui din tinereţe. Ei bine, aceeaşi mărturisire era şi la cei 74 de ani ai lui. Toată lumea venea şi citea din spovedania lui. Dorea ca ceilalţi să vadă că este un om păcătos şi să nu creadă ceva bun despre el". (Părintele Iustin Pârvu-revista „Atitudini", aprilie 2013)

Lepădarea de sine a fost unul din stâlpii pe care Părintele Antim şi-a clădit viaţa de mănăstire. Nu primea nimic din ceea ce îi aduceau credincioşii la chilie. Absolut tot, bani, mâncare, alimente, dădea obştii mănăstirii sau săracilor.

„Mânca numai legume o dată pe zi, iar lactate gusta doar de câteva ori pe an. Purta haine vechi şi sărăcăcioase, nu făcea foc în chilie şi nu avea decât un cojoc, Ceaslovul, Psaltirea, Patericul şi Sfânta Scriptură. Nu dormea pe pat niciodată. Aţipea un ceas, două, în genunchi, sub icoane. Când se deştepta îşi continua rugăciunea de miezul nopţii şi iar aţipea un ceas sub icoane". (Ieromonah Ioanichie Bălan, Patericul Românesc)

Părintele Antim venea primul la biserică şi pleca ultimul. La toate Sfintele Slujbe stătea în picioare, cu mâinile ţinute la piept. Nu a avut legături strânse nici cu teologi, dar nici cu ierarhii Bisericii. El era în legătură cu Dumnezeu şi cu Sfinţii Săi. La marile Praznice Împărăteşti mai stătea de vorbă cu oamenii pentru a-i mângâia în necazurile lor, iar oamenii îl căutau pentru că aflaseră în el **siguranţa unei rugăciuni curate şi a unei iubiri duhovniceşti**. Rugăciunea şi iubirea Părintelui erau susţinute de o **adevărată smerenie** şi de aceea vorbea atât de rar şi atât de puţin. De asemenea, pentru el timpul era intervalul în care Dumnezeu aşteaptă răspuns la oferta iubirii Sale, astfel că nu trebuie risipit: „Mare este Dumnezeul nostru – spunea Cuviosul Antim – şi mare este puterea Lui şi înţelepciunea Lui nu are margini, aşa că învăţaţi să socotiţi bine zilele voastre cu dragoste de Hristos Mântuitorul şi de Biserica Lui (...) **Dumnezeu nu stă să vâneze greşelile omului, ci stă şi vânează întoarcerea lui la pocăinţă, la îndreptare, pentru mântuire**".

Ieroschimonahul Antim nu a fost teologul şcolit, dar a fost isihastul empiric, pentru că, aşa cum afirma un mare Părinte al Bisericii, Sf. Siluan Athonitul, „pe Dumnezeu nu- L cunoşti prin ştiinţă, ci vieţuind după poruncile Lui". Părintele Antim era mereu o candelă aprinsă şi un strigăt către Dumnezeu pentru fraţii lui de mănăstire şi pentru cei care îi cereau să se roage pentru ei. Părintele Gherasim, care a fost mare eclesiarh al Mănăstirii Secu, mărturisea: „prezenţa Părintelui Antim face cât o obşte mare, de aceea ne simţim în linişte şi pace, având un duhovnic şi un sihastru ca el, din care iradiază pacea lui Dumnezeu".

Părintele Antim L-a câştigat pe Dumnezeu cu îmbrăţişarea postului, a rugăciunii şi cu privegherea de toată noaptea. L-a câştigat pe Dumnezeu prin oceanul de dragoste faţă de El, prin lepădarea de sine şi prin smerenie.

Pentru rugăciunile Cuviosului Antim, Doamne Iisuse Hristoase, fă-ne pe toţi să fim pentru totdeauna ai Tăi!

Monahia T.

Calendarul mărturisitorilor

„În închisoare era mai tentantă bucuria aceea a harului în urma jertfei noastre decât gândul la eliberare."

Părintele CRĂCIUN OPREA
Omul care a întrupat dragostea lui Hristos
(†8 aprilie 2012)

Se împlinesc anul acesta în data de 8 aprilie, 9 ani de la adormirea părintelui nostru Crăciun Oprea. Deşi apare în unele cărţi numele Opre, mi-a spus chiar sfinţia sa că ungurii, când s-a încercat maghiarizarea, în regimul austro-ungar, au pus numele de familie în loc de Oprea, Opre. Deci păstrăm numele vechi al familiei.

A trecut la Domnul în dimineaţa de Florii, fiind chemat să intre în Ierusalimul cel ceresc, căci l-a aşteptat Împăratul cerurilor. După o viaţă lungă, presărată cu multă-multă zbatere, cu multă dragoste, multă suferinţă şi multe împliniri duhovniceşti.

Suferinţa a devenit liantul care ne uneşte cel mai mult, ne aduce cel mai grabnic la unirea cu Omul durerilor, Care a luat în mâinile Lui suferinţele întregii lumi – cu Hristos. Purtându-şi crucea pe drumul acesta al calvarului, urmându-L pe Hristos, părintele nostru Crăciun a avut parte de multe pătimiri. Dar el nu spunea nimănui despre acestea, iar suferinţa şi rănile pe care le adunase de-a lungul pătimirilor erau mereu acoperite de zâmbetul lui, un zâmbet continuu, şi de glumele multe pe care le spunea, cu care îşi îndulcea înlăuntru, amarul acelui calvar pe care îl purta şi al suferinţelor pe care le văzuse şi le trăise, în închisoare şi după.

Părintele Crăciun a fost un reprezentant de frunte al studenţimii ardene, de la facultatea noastră. A fost arestat în 1948, încă de pe băncile facultăţii, pentru că era un om care îşi iubea ţara, *era **un tânăr căruia îi păsa de ce se întâmplă cu poporul nostru.*** Iar orice astfel de om care a-vea o opinie şi rectitudine şi îndrăznea să vorbească mai mult, era luat imediat în vizor de Securitate şi trimis în lagărele de muncă ori condamnat, căutându-se suprimarea vieţii sale.

A fost bătut îngrozitor la tălpi şi pălmuit atât de tare încât după prima anchetă la care a fost supus şi-a pierdut pentru totdeauna auzul la o ureche. A îndurat suferinţe foarte mari în anchete, dar el spunea mereu „Tatăl nostru", până au obosit anchetatorii... După puţin timp a intrat şi în infernul Piteştiului. Fiind student la arestare, a fost dus la închisoarea Piteşti, unde a suferit îngrozitor. ***A trecut prin toate torturile, fără să se lepede.*** El însuşi a dat mărturie că nu a acceptat niciun fel de compromis, deşi reeducarea prin tortură era de neimaginat. Părintele Crăciun a păstrat mereu în suflet durerea aceasta, suferinţa şi crucea, rana aceasta uriaşă. Apoi a trecut prin alte închisori...

După ce iese din închisoare, îmbătrânit de suferinţă, Dumnezeu i-o descoperă pe preoteasa lui, Anişoara, care va fi împreună-luptătoare şi cu care va împărţi toată viaţa şi preoţia. Părintele Crăciun o numea „maica stareţă".

Părintele Crăciun era un om care îl iubea nespus de mult pe Părintele Arsenie, pentru că din mâinile sale văzuse atâtea minuni, ca în Evanghelie, inclusiv în viaţa lui. O astfel de minune era însăşi soţia lui. Ea însăşi povestea atâtea minuni pe care le văzuse şi atâtea cuvinte plin de har şi prooroceşti ale Părintelui Arsenie. Dar şi Părintele Arsenie l-a iubit pe el, ştiind toate grozăviile prin care a trecut.

Să amintim apoi toată lupta pe care a dus-o alături de preoteasa lui, care nu s-a dat la o parte, ducând împreună jugul de a construi catedrala de la Cinciş, pe locul unde se mutaseră satele care fuseseră acoperite de lacul de acumulare. Azi, când scade apa lacului, se mai văd turlele bisericilor acelor sate acoperite de lac. Părintele Crăciun a construit acolo o catedrală lângă care a şi fost înmormântat, fiind ctitor, împreună cu preoteasa lui.

Ceea ce îmi rămâne în inimă este ***iubirea fără margini*** cu care îmi vorbea acest om, la fel şi doamna preoteasă. Dragostea, respectul, consideraţia – la înălţimea lor. Condescendenţa care era inexplicabilă pentru mine. Cum putea un om să iubească atât de mult pe un tânăr preot şi să-l preţuiască atât de mult, deşi nu meritam niciun fel de preţuire? Simţeam dragostea lui din tot sufletul. Cu atâta ***blândeţe şi bunătate*** m-au primit de atâtea ori în casa lor şi mi-au arătat dragoste, deschidere şi sfătuire. Acestea toate mi-au rămas în inimă, ca şi cum m-aş fi întâlnit cu Apostolii lui Hristos, cu oamenii care împlineau întru totul poruncile Lui, cu oamenii care întrupau dragostea Lui.

De aceea îi păstrăm memoria vie şi ştim că el este viu în Hristos, ca şi preoteasa care a trecut la Domnul, căci „cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi". Veşnică să-i fie pomenirea!

Preot Ştefan